

Notat

23. maj 2023
Side 1 af 3

Til	Borgmesterens Afdeling
Til	Drøftelse
Kopi til	

Børn og Unge
Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Budgetanalyseforslag om minimumsnormeringer

Formålet med dette notat er at beskrive strukturelle økonomiske udfordringer vedrørende efterlevelse af minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet.

Folketinget har indført lovbundne minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet fra og med 2024. Minimumsnormeringer skal sikre, at der ikke er mere end tre vuggestuebørn pr. pædagogisk personale og seks børnehavebørn pr. pædagogisk personale. Begge krav målt som et kommunegennemsnit for et helt kalenderår. Aarhus Kommune efterlever umiddelbart minimumsnormeringer i 2022, men også kun lige akkurat. Det er baseret på tal fra Børn og Unges egen opgørelse, som ikke 1:1 vil svare til de officielle tal fra Danmarks Statistik, når de udkommer senere på året.

I de kommende år vil det dog gradvist blive sværere for Aarhus Kommune at have et budget, der er stort nok til at kunne overholde loven om minimumsnormeringer. I notatet beskrives to strukturelle økonomiske udfordringer, der påvirker budgettets størrelse på dagtilbudsområdet, og som der derfor ønskes igangsat budgetanalyse af:

1. Fællesbidraget i den økonomiske politik
2. Budgetmodellen for handicapområdet

Det nøjagtige ressourceforbrug til analysearbejdet er ukendt, men et forsigtigt bud er mellem et halvt til et helt årsværk.

1. Fællesbidraget i den økonomiske politik

Dagtilbudsbudgettet står i de kommende år over for effektiviseringskrav, som vil udfordre muligheden for at efterleve lovkravet om minimumsnormeringer. Med effektiviseringer menes fællesbidraget med det årlige bidrag til budgetmodellerne på 0,375 pct. af de samlede decentraliserede rammer, jf. den økonomiske politik i Aarhus Kommune. Beregninger viser, at effektiviseringskravet på ca. 8 mio. kr. årligt er af et omfang, hvor dagtilbudsbudgettet i de kommende år med stor sandsynlighed ikke længere vil være stort nok til at kunne dække udgifter til minimumsnormeringer.

Budget & Regnskab - Analyse og System
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 22 13 36 67

Direkte e-mail:
mimua@aarhus.dk

Sag: EMN-2023-005984
Sagsbehandler:
Mikkel Munk Quist Andersen

Dette udfald skyldes, at der med fællesbidraget på dagtilbudsområdet i praksis er tale om besparelser og ikke effektiviseringer. Dette fordi, at det er vanskeligt for dagtilbuddene at reducere udgifterne yderligere på et løntungt område, hvor der samtidigt er lovkrav om minimumsnormeringer. Loven om minimumsnormeringer er derudover skruet sådan sammen, at selv hvis dagtilbuddene kan effektivisere personalets arbejdstid, så personalet har mere tid på gulvet med børnene, vil normeringerne være uændrede. Dette skyldes, at de officielle normeringer er bruttonormeringer, hvor der ikke justeres for personalets faktiske tid med børn. Det er også svært at "ombytte" uddannet med billigere ikke-uddannet arbejdskraft. Dels giver det en kvalitetsforringelse til ulempe for børnene. Dels skal uddannelsessammensætningen som minimum fastholdes på 2020-niveau, jf. forventning hos aftalepartierne bag minimumsnormeringer.

23. maj 2023
Side 2 af 3

2. Budgetmodellen for handicapområdet

Både på landsplan og i Aarhus Kommune er der flere og flere børn, som er i udfordringer og ikke trives. Som følge af dette ses et stigende antal børn med specialpædagogiske behov i dagtilbud. Derfor er budgettet på handicapområdet i Børn og Unge udfordret, da handicapområdet står for udmøntning af ressourcer til børn med støttekrævende behov i dagtilbud. Udfordringen er så stor, at udgifterne forbundet med flere støttekrævende børn ikke længere er mulig at finansiere inden for budgettet. Afsættes der færre ressourcer end nødvendigt, betyder det, at de resterende ressourcer skal findes inden for det nuværende dagtilbudsbudget.

Helt konkret har efterspørgslen på dagtilbudsområdet fra 2020 til 2022 udviklet sig fra 276 til 324 gennemsnitlige antal bevillinger pr. måned samtidigt med, at det gennemsnitlige timetal pr. bevilling er sænket fra 17 til 16 timer. I 2022 indebar efterspørgslen et merforbrug på 12,1 mio. kr. i forhold til budgettet, som i 2023 forventes at stige til i omegnen af 15 mio. kr. Heri er indregnet, at finansieringen fra budgetforlig 2023 til ekstra specialdagtilbudspladser vil indebære et aftagende pres i antallet af bevillinger. I forlængelse af dette er der igangsat en undersøgelse af serviceniveauet og et blik på oprettelse af specialgrupper i dagtilbud, samt der er ændret praksis med hensyn til bevillinger. Det er som udgangspunkt ikke muligt at skalere i antallet af børn med vidtgående støttebehov, da det vil betyde, at børnenes behov ikke kan imødekommes, og at Aarhus Kommune dermed ikke vil leve op til sin forpligtelse, jf. Dagtilbudsloven.

Antallet af børn med vidtgående støttebehov i almene tilbud forventes ikke af aftage ifølge prognoser, og derfor kalder udfordringen på en genvurdering af budgetmodellen for handicapområdet. Den nuværende model indregner nemlig ikke en øget efterspørgsel på støtte, udover befolkningstilvæksten. Billedet igennem de seneste mange år har været, at efterspørgslen overstiger den demografiske udvikling. En tilpasning af budgetmodellen vurderes således nødvendig for i fremtiden at kunne imødekomme efterspørgslen.

Dertil kommer, at personale ansat for ressourcer til børn med vidtgående støttebehov tæller med i opgørelsen af minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet. Det betyder, at ressourcer til vidtgående støttebehov er direkte relevante for muligheden for at efterleve minimumsnormeringer.

23. maj 2023
Side 3 af 3